

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС СТАТИСТИКА“

ЗА СПЕЦ: „Бизнес икономика“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р М. Ламбова)

2.
(гл. ас. д-р Д. Карадимова)

Ръководител катедра:
„Статистика и приложна математика“ (доц. д-р Танка Милкова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Бизнес статистика“ има за цел да развие знанията и уменията на студентите за провеждане на бизнес изследвания чрез статистически методи. В дисциплината се разглеждат същността и основните източници на информация за икономиката, предпоставките, условията и особеностите на построяване на специфични модели, характеристики като цени, приходи, печалба и пр. Обучението се концентрира основно върху знанията за: философията и логиката на събирането, обработката и анализа на статистическа информация; правилен избор и приложение на статистически инструментариум съобразно естеството на данните; критична преценка и правилна интерпретация на статистическа информация и на резултати от статистически анализи; формиране на основи на статистическо мислене. Обучението се извършва чрез лекции и упражнения. В тях се разглеждат както теоретични проблеми, така и практико – приложни аспекти на обработката на статистическа информация. За обработката на големия обем информация и нейното моделиране се провежда обучение за придобиване на базови умения за работа със статистически софтуер.

Обучението по „Бизнес статистика“ ще развие у студентите следните ключови компетентности:

Математическа компетентност (способност за решаване на задачи, формулиране на решения, за прилагане на формули и модели; за работа със статистически данни; развитие на математическо, в частност статистическо мислене);

Цифрова компетентност (способност за търсене и намиране на релевантна информация, за работа с бази от данни);

Предприемаческа компетентност (развитие на критично мислене и отношение към статистическа информация; аналитичност, способност за прогнозиране; осведоменост за социалноикономическите тенденции; развитие на креативност, любознателност, наблюдателност, будност).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. БИЗНЕС СТАТИСТИКАТА В ИКОНОМИКАТА	2		
1.1	Бизнес статистиката като част от изследванията в икономиката			
1.2	Източници на бизнес статистика			
1.3	Бизнес изследване с използване на статистически методи			
	ТЕМА 2. СТАТИСТИКА НА БВП	4	4	
2.1	Системата на националните сметки като интегрирана рамка на икономическата статистика			
2.2	Статистически методи за установяване на БВП: производствен, метод на доходите и метод на разходите за крайно използване			
2.3	Основни макроикономически показатели, свързани с БВП			
	ТЕМА 3. СТАТИСТИКА НА ЦЕНИТЕ	4	4	
3.1	Статистическа методология на цените в България и ЕС			
3.2	Статистика на потребителските цени. Статистика на инфлацията			
3.3	Дефлатори на стойностни показатели			

3.4	Конюктурни проучвания			
ТЕМА 4. ПАРИЧНА СТАТИСТИКА		4	4	
4.1	Аналитичен отчет на БНБ			
4.2	Аналитичен отчет на ПФИ			
4.3	Паричен отчет			
4.4	Статистика на паричните агрегати			
ТЕМА 5. НАЦИОНАЛНА БИЗНЕС СТАТИСТИКА		4	4	
5.1	Наблюдение на бизнес тенденциите в промишлеността, строителството, търговията и услугите			
5.2	Наблюдение на инвестиционна активност в промишлеността			
5.3	Наблюдение на потребителите			
5.4	Краткосрочна бизнес статистика			
5.5	Структурна бизнес статистика			
ТЕМА 6. ИКОНОМЕТРИЧНО МОДЕЛИРАНЕ В БИЗНЕСА		4	4	
6.1	Икономика, измерване, модели, иконометрично моделиране			
6.2	Многофакторен регресионен анализ			
6.3	Методи за оценка на модели			
6.4	Диагностика в иконометричното моделиране			
6.5	Иконометрични модели за обезценка на кредити			
ТЕМА 7. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ НА ИКОНОМЕТРИЧНОТО МОДЕЛИРАНЕ		3	4	
7.1	Мультиколинearност			
7.2	Автокорелация			
7.3	Робастност			
7.4	Фиктивни променливи			
ТЕМА 8. ДРУГИ РЕГРЕСИОННИ МОДЕЛИ		3	4	
8.1	Авторегресионни модели			
8.2	Модели на разпределените лагове			
8.3	Логистични регресионни модели			
8.4	Тобит и пробит регресионни модели			
8.5	Иконометрични модели на валутни курсове			
ТЕМА 9. МОДЕЛИ НА СРАВНИТЕЛНА ЕФЕКТИВНОСТ (DEA)		2	2	
9.1	Същност и предимства на непараметричните подходи			
9.2	DEA модел, ограничения и оценка			
9.3	Оптимизация на доходността чрез DEA модел			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	30
1.2.	Самостоятелна работа	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	60

2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест), курсова работа	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Гоев, В. Статистически анализ в социологически, икономически и бизнес изследвания, Изд. комплекс УНСС, София, 2019
2. Павлова, В., С. Чипева. Бизнес статистика, УИ Стопанство, София, 2011
3. Радилов, Д. Икономическа статистика, Изд. "Наука и икономика", Варна, 2013
4. Хаджиев, В. (2010) Икономическа статистика. Варна Изд. "Славена"
5. Хаджиев, В. и др. (2009) Статистически и иконометричен софтуер. Варна Изд. "Наука и икономика"

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Хаджиев, В. (2013) Сравнителната ефективност на българските банки чрез DEA. Изв. Сп. Икон. унив. - Варна , № 3, с. 25 - 33
2. Anderson, David R., et al. Statistics for Business and Economics. Cengage Learning, 12th edition, 2014, XVI, 638 p., 978-1-4080-7223-3
3. Camm, Jeffrey D., James J. Cochran, Michael J. Fry, Jeffrey W. Ohlmann, David R. Anderson, Dennis J. Modern Business Statistics with Microsoft Excel. Cengage Learning, 8th edition, 2025, 1062 p.
4. Jaggia Sanjiv, Alison Kelly, Business Statistics – Communicating with Numbers, 4th edition, McGraw-Hill Publishers, 2022, 800 p., 978-1264218882 (ebook).
5. Lee, Nick, Peters, Mike. Business Statistics Using EXCEL and SPSS. Los Angeles: SAGE Publisher, 2016, XVI, 561 p., 978-1-84860-219-9.
6. Winston, Wayne L. Microsoft Excel Data Analysis and Business Modeling, Microsoft Press, 2016, XXVI, 837 p., 978-1-5093-0421-9.
7. <http://www.nsi.bg>
8. <http://www.bnb.bg>
9. <http://www.minfin.bg>
10. <https://ec.europa.eu/eurostat>
11. <https://www.worldbank.org>